

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalvelujen kokonaisuudesta ja luovat edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön tehtäväalueiden välillä sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia toimintakentässä ja tekee yhteistyötä kunnan sisällä ja kuntarajojen yli.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Koulutustasomittari	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	356,4	344,8	339,6	331
HYTE- kerroin euroa/asukas	19,8 €	19,8 €	20,9 €	21,8 €	19,8 €

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Takaamalla yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualojen kanssa luo viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, jonka tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muonilainen. Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus, lisäksi muidenkin tehtäväalueiden toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin (mm. johtoryhmän säännölliset kokoontumiset, työnohjaus, johtoryhmätyöskentelyn tukeminen, henkilöstökysely). Panostamme sivistyspalveluiden valmius- ja varautumissuunnitelmien kehittämiseen ja päivittämiseen arjen turvallisuuden lisäämiseksi. Tähtäämme kestävään sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Yhtenä tavoitteena on juurruttaa sivistyspalvelujen organisaatiouudistus.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunutta sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta juurrutettiin kriittisesti arvioiden sivistyspalvelujen toimintaympäristöön ja painopisteisiin. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitettiin yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Sivistyspalveluissa seurattiin aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia (esim. perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa) sekä organisoitiin hanketyötä kestävään ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioitiin eri hankemahdollisuuksia ja pohdittiin myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituksen loputtua (esim. Koulunuorisotyö).

Sivistyspalvelujen yhteinen toiminnallinen tavoite vuonna 2024 pohjautui kuntastrategian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Sivistyspalvelut keskittyivät erityisesti yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella tehtävätasolla. Lisäksi kiinnitimme erityistä huomioita kotiuttamiseen esimerkiksi järjestämällä Uusien muoniolaisten -tuokiot kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Uutena toimintana sivistyspalveluissa toteutettiin osallistava budjetointi (koirapuisto), mikä osaltaan lisäsi kuntalaisten osallisuutta kuntatyössä.

Kehitimme yhteistyössä yhtenäistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta vähintään toiselle asteelle (Kahdeksan vuodenajan Muonio -luontokasvatushanke). Lisäksi panostimme henkilöstön työhyvinvointiin (työnohjauksen järjestäminen) ja pitovoimaan kaikilla tehtäväalueilla. Vapaa-ajan palveluiden henkilöstön osalta otettiin käyttöön sähköinen työvuorosunnittelu ja palkkaraportointi.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Jakso- ja tuntisuunnittelun prosessin määrittely	Määrittely toteutunut, K/E	Palautetta on kerätty ja prosessia kehitetty. Osittain toteutunut.
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus sekä organisaatiouudistuksen juurruttaminen	Suunnitelmallinen toiminta suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden ylläpitämiseen Organisaatiouudistuksen juurruttaminen: tiekartta Palvelukokonaisuudet ovat määrittely	Suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Tehtäväaluekohtaiset suunnitelmat laadittu, toteutunut K/E Uusien tehtäväkuvien tarkistaminen Palvelut määritelty, toteutunut K/E •liikuntapalvelut •kansalaisopisto	Vuosikellon laadinta toteutunut. Osittain toteutunut. Toteutunut Toteutunut Toteutunut
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Osallistavan budjetoinnin käyttöönotto	Osallistavan budjetoinnin käyttöönotto	Määräraha varattu talousarvioon, toteutunut K/E Suunnitelma toteutuksesta laadittu, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut
Kotiuttaminen, kotoutuminen ja osaavan työvoiman pysyvyys; Uusien muoniolaisten – tuokiot	Uusien muoniolaisten -tuokio järjestetään kaksi kertaa vuodessa tammi- ja elokuussa	Kotiutumisen toimenpiteet suunniteltu, toteutunut K/E Uusien muoniolaisten –tuokioiden järjestäminen, toteutunut K/E ja palautteen kerääminen	Toteutunut Toteutunut, 2/vuosi

		osallistujilta, toteutunut K/E	Osittain toteutunut, palaute kerätty järjestävien tahojen osalta.
--	--	--------------------------------	---

Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatus on yksi tärkeä osa kuntamme koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä.

Tarjoamme varhaiskasvatuslain puitteissa laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU), jota päivitetään tarvittaessa ja sen vaikuttavuus arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	78 lasta, 72,2% (Vipunen, OPH)	66 lasta ja 64,7% (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7% (Vipunen, OPH)	61,1 % (THL)
Kelan kuntalisää saaneet perheet/v	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	29 perhettä	25 perhettä	32 perhettä	33 perhettä

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa oppimisympäristössä toteutettu varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja maksamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkotitunturihelmissä ja perhepäivähoidossa sekä

esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt osaksi varhaiskasvatuspalveluja 1.8.2023 alkaen.

Lapsia varhaiskasvatuksessa oli (Daisy 31.12.2024) yhteensä 76 lasta. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli 28 lasta ja esiopetuksessa oppilaita oli 16.

Henkilökunnan muodostivat varhaiskasvatusvastaava, viisi varhaiskasvatuksen opettajaa, 12 lastenhoitajaa, päiväkotiaavustaja ja yksi valtionavustuksella palkattu ryhmäavustaja/lastenhoitaja tuentarpeille lapsille. Erityisopettajan tehtävät järjestettiin 2.9.2024 alkaen esiopetuksen osalta ostopalveluna ja varhaiskasvatuksen osalta sisäisin järjestelyin niin, että yksi varhaiskasvatusopettajista toimi 20 % työajastaan erityisopettajan tehtävässä.

Seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme tarvittaessa lisäämällä varhaiskasvatuspaikkoja ja kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme oli juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on toiminut syyskauden 2024 väistötiloissa alakoululla. Päiväkotiesikoulu hankkeen odotetaan valmistuvan elokuussa 2025. Yhteisöllisyyttä lisätäksemme olemme toteuttaneet päiväkodin ja esikoulun kanssa yhteisiä tapahtumia ja erityisesti viskarit ja eskarit ovat tervanneet toisiaan yhteisten retkien ja tapahtumien merkeissä. Esiopetus henkilöstö on osallistunut päiväkodilla pidettäviin koko henkilöstön suunnitteluiltoihin ja kerran kuukaudessa pidettäviin opettajapalaveriin.

Kodin ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä haluttiin kehittää ja kotiutumista tukea järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Iltoihin voidaan kutsua vierailijoita esim. liikuntapalveluista tai neuvolasta ja herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita. Varhaiskasvatus koordinoi Meän illat -kohtaamispaikka toimintaa. Meän ilta -tapahtumat ovat toteutuneet säännöllisesti (9/vuosi).

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Kodin ja varhaiskasvatuksen välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainilta kerran vuodessa Palvelukyselyn toteuttaminen henkilöstölle ja huoltajille Iltatapahtuma vanhemmille eri teemoilla (3 krt/vuosi) Perhetempauksetapahtuma	Vanhempainilta on toteutunut K/E Kysely toteutettu ja palaute läpikäyty K/E Toteutuneiden tapahtumien lkm/vuosi	Toteutunut Toteutunut Toteutunut, 9/vuosi, iltatapahtumat toteutuneet yhteistyössä järjestöjen kanssa.
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen;	Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta	Tasa-arvo- ja Yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu K/E	Toteutunut

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus			
---	--	--	--

Perusopetus

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kehittää toimintakulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia ja opiskeluhoitoon palvelut tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhoitoon järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään ja uusitaan yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtävävastaava: perusopetuksen rehtori

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla (THL:n kysely toteutetaan seuraavan kerran kevätlukukaudella 2025 ja tulokset ovat saatavilla syksyllä 2025):

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Kokee koulu-uupumusta, %, 4. ja 5.luokan oppilasta	-	25,5 %	-	14 %	-
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	-	23,3 %	-	28,3 %	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	-	52,1 %	-	66,1 %	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	-	46,7 %	-	74 %	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme oli hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva oppilas. Tähän pyrittiin alla eriteltyjen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla sekä arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottui käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita keskittyi erityisesti myös suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa oli 31.12.2024 yhteensä 246 oppilasta. Henkilöstömäärä on säilynyt pääsääntöisesti ennallaan, mutta 1.8.2024 koulussa aloitti toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa toinen erityisluokanopettaja. Koulunkäynninhjaajien lukumäärä väheni lukuvuodeksi yhdellä

seitsemästä (7) kuuteen (6). Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 10 luokanopettajaa, 15 aineenopettajaa, 4 erityisopettajaa, ja 6 koulunkäynninohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. 3. ja 4. luokkaa lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä määräytyy edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko pyritään säilyttämään enimmillään 25 oppilaan ryhmänä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva ja turvallinen koulu	Maltilliset ryhmäkoot (alle 25 oppilaista) Käyttätymisen myönteinen tukeminen Aktiivinen oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta Moniammatillisen Hyvi (hyvinvointi, kiusaaminen, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä)-ryhmän perustaminen, toiminnan kehittäminen ja kyselyn toteuttaminen oppilaille Yhteisöllistä hyvinvointia edistävien opettajatiimien perustaminen ja toiminnan kehittäminen	Ryhmäkokotavoite saavutettu, toteutunut K/E	Toteutunut, 1.lk jaettu tammikuussa
		Luokakohtainen palkkiojärjestelmä otettu käyttöön, toteutunut K/E	Toteutunut
		Oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta, toteutunut K/E	Toteutunut
		Hyvi-ryhmä on perustettu ja toiminnassa, toteutunut K/E	Toteutunut, vähintään 1krt/kk
		Hyvi-kysely oppilaille toteutettu 2krt/vuosi, toteutunut K/E	Toteutunut
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Tuntikehysten kehittäminen ja paikallisuuden hyödyntäminen	Tuntikehysten kehittäminen kerätyn palautteen pohjalta Vuosiviikkotuntimäärän kohdentaminen uudelleen Luontokasvatussuunnitelman valmistelu ja saattaminen osaksi paikallista opetussuunnitelmaa Kulttuurikasvatussuunnitelman noudattaminen	Opettajatiimien tarkoituksenmukainen toiminta käynnissä K/E	Toteutunut
		Palautekysely toteutettu ja tuntikehystä päivitetty, toteutunut K/E	Toteutunut
		Vuosiviikkotuntimääriä kohdennettu uudelleen, toteutunut K/E	Toteutunut
		Luontokasvatussuunnitelma valmisteltu ja osa paikallista opetussuunnitelmaa, toteutunut K/E	Toteutunut
		Kulttuurikasvatussuunnitelmaa noudatettu, toteutunut K/E	Toteutunut

Lukio

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi runsaasti paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijälähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa ammattiopintojen ja asuntola-asumisen mahdollistamiseksi. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhyvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	33 / 8 / 4	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / -	32 / 1 / -
Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrkineiden osalta	Ei uutta indikaattori tietoa saatavilla.	86%	60 %	86 %	-
Korkeakouluun ylioppilasvuonna hakeneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin	Ei uutta indikaattori tietoa saatavilla.	80%	-	100 %	33 %

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opiskelijat opiskelevat nyt yhden opetussuunnitelman mukaan, tämä helpottaa opetuksen organisointia ja opettajien käytännön työtä. Freeride Akatemian vankka valmennustoiminta ja yhtenäisen opetussuunnitelman luomat mahdollisuudet lukujärjestyksen kehittämiseksi mahdollistavat urheiluvalmennuksen laajentamisen yhä useamman ulottuville. Yleisvalmennus siirrettiin osaksi lukujärjestystä siten ja nyt myös koulukuljetusopiskelijat voivat osallistua toimintaan ja kynnys osallistumiselle madaltui. Vuonna 2024 jatkettiin syksyllä 2023 aloitetun jakso- ja tuntiuidistuksen toimeenpanoa.

Pieni ikäluokka on vaikuttanut opiskelijamäärään. Opiskelijamäärän nostaminen on ajankohtaista. Lumi, luonto ja erä – luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta – hankkeen avulla on suunniteltu paikallisia opintojaksoja. Jatkohankkeen myötä on testattu uusia koulukohtaisia valinnaisia sekä kehitetty opiskeluhuvinvointia. Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on laatuksymys, johon omalta osaltamme olemme vastanneet tarjoamalla koulukohtaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille. Yhteistyösopimuksia kirkastettiin niin ammattiopisto Lappian kuin Rovaniemen koulutuskuntayhtymän (REDU) kanssa.

Muonion lukio täytti syksyllä 50-vuotta. Yhteisöllisyys on Muonion voimavara, joka sai näkyvyyttä juhluvuonna. Vuonna 2024 vahvistettiin opiskelijoiden hyvinvointia aloittamalla välituntiliikunta. Uuden lukiolain myötä erityisopetusta on pitänyt järjestää kaikissa lukioista 2021 alkaen. Vuoden 2024 budjettiin varattu erityisopettaja- ja tukiovetusresurssi on ollut tarpeellinen. Avustajien ja koulukuljetuksia on käytetty opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Lukiossa toteutui oppimisen tuen - hanke, joka jatkuu myös vuodelle 2025.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; hyvinvoiva lukiolainen	Välituntitoiminnan suunnittelu ja toimeenpanon aloittaminen Urheiluvalmennuksen integroiminen vahvemmin osaksi lukion lukujärjestystä Opiskelijakyselyn toteuttaminen	Suunnitelma välituntitoiminnan toteuttamisesta laadittu, toteutunut K/E Toteutunut välituntitoiminnan määrä, väh. 1krt/viikko, toteutunut K/E Urheiluvalmennus on integroitu lukujärjestysuunnitelmiin, toteutunut K/E Vuosittainen opiskelijakysely, toteutunut K/E	Suunnitelma välituntitoiminnan toteuttamisesta aloitettu. Urheiluvalmennus osittain integroitu lukujärjestysuunnitelmiin Toteutunut
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja koulupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen	Oppilaitosten yhteistyön sujuvoittaminen kansainvälisesti ja yli kuntarajojen Oppimisen tuen toteuttaminen Opiskelutekniikkaan ja koevalmistautumiseen painottuvan opintojakson suunnittelu ja toteuttaminen Opetussuunnitelman paikallisen osion päivittäminen,	Allekirjoitettu kumppanuussopimus Lappian kanssa, toteutunut K/E Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutuneet yhteiset sopimukset, lkm/vuosi Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja tapahtumat lkm/vuosi Vertaistukitoiminta opettajien välillä, toteutunut K/E	Osittain toteutunut, yhteydenottoja yhteistyökumppaneihin ollut ja yhteisiä suunnitelmia laadittu, kumppanuussopimuksia laadittu. Toteutunut, yhteistyövierailu Luulajaan.

	markkinointi, toteuttaminen ja arviointi	Erityisopetus- ja tukiopetus, toteutunut K/E Opetussuunnitelma tehty ja jakso suunniteltu 2024-2025 lukujärjestykseen, K/E Päivitetty paikallinen opetussuunnitelma laaja-alaisen tavoitteiden, korkeakoulu- ja kansainvälisyysopintojen sekä uusien opintojaksojen osalta toteutunut K/E Opiskelijoille tehty itsearviointi ja pyydetty palaute toteutunut K/E	Toteutunut Opiskelutekniikkaan keskittyvän opintojakson opetussuunnitelma suunniteltu ja tarjottu opiskelijoille. Toteutunut, uusien paikallisten opintojaksojen integroiminen vuosikelloon aloitettu. Toteutunut.
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen; Muonion lukion 50- vuotinen juhluvuosi	Muonion lukion kulttuurisen taustan profilointi Juhlatilaisuuden järjestäminen	Tapahtumien toteutuminen (esim. juhlan, näyttelyn tai kirjallinen tuotos), toteutunut K/E	Toteutunut.

Kansalaisopisto

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontaa myös etäkursseilla, jonka johdosta opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori

Tehtäväyksikkövastaava: kirjastojohtaja- kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)	2019 (lv 19-20)
Eri osallistujien lkm/osallistumiset	502/566	366/422	325/398	336/ –	352/442
Opetustunnit	2390	1734	1536	–	–
Opetustunnit/1000 asukasta	1027	757	668	630	645

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä suvaitsevaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Muonilaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjonta vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opisto profiloitui entistä enemmän paikallisuuteen, joka näkyi kurssitarjonnassa etenkin kädentaidoissa. Kehitimme eri taiteiden kurssitarjontaa ja pyrimme kehittämään etenkin kuva- ja näyttämötaiteiden opetusta. Opiston tarjonta on riippuvainen paikallisista ja lähialueiden osaajista, joita kartoitettiin aktiivisesti. Kokeilimme uusia kursseja ja osallistimme kuntalaisia palveluiden suunnitteluun asiakasraadin avulla. Liikuntapalveluiden alle aikaisemmin sijoittunut näyttämötaiteisiin erikoistunut Sirkuskoulu Huippu siirtyi kansalaisopiston alaisuuteen, joka nosti opiston osallistujien ja opetustuntien määrää huomattavasti.

Kehitimme palveluitamme uuden kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan sekä kulttuurivastaavan työpanosta hyödyntäen. Kartoitimme kansalaisopistolle soveltuvia hankkeita ja kehitimme tapahtumatuotantoa (esim. kevätnäyttely ja –juhla ja gospelkuoron esitykset). Otimme yhdenvertaisuuden toimintavuoden keskiöön ja osallistuimme Yhdessä-hankkeeseen, jossa Lapin opistoille aloitettiin yhteisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen. Lisäksi markkinointiin panostettiin vuoden aikana.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä vuoropuhelun edistäminen; elinikäinen oppiminen kansalaisopistossa	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen Osallistuminen Yhdessä-hankkeeseen Verkkokurssien ja kurssien järjestäminen ympäristökylillä Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	Suunnitelman laatiminen aloitettu K/E Hankkeeseen osallistuminen, toteutunut K/E Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi Ympäristökylillä toteutuneiden kurssien määrä lkm/lukukausi Asiakasraadin toteutuminen, K/E	Toteutunut, opiskelijoille ja henkilökunnalle toteutettu alkukartoituskysely suunnitelman toteuttamista varten. Ei toteutunut, verkkoluentoja 2kpl/syyslukukausi Toteutunut, 10/lukukausi. Toteutunut, 1/vuosi.
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuurisen	Sirkusryhmien jatkuvuuden turvaaminen	Toteutuneet sirkusryhmät	Toteutuneet, 16/vuosi.

vuoropuhelun edistäminen; Näyttämötaiteiden ja kuvataiteen vahvistaminen kurssitarjonnassa	Näyttämö- ja kuvataiteen kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen Verkkokurssit lähiopetuksen tukena	Oppilas- ja sidosryhmäpalaute, toteutunut K/E Toteutuneiden näyttämö- ja kuvataiteiden kurssien määrä lkm/lukuvuosi Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi	Toteutunut. Toteutunut, 6/vuosi. Ei toteutunut.
--	---	--	---

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväaluevastaava: kirjastojohtaja-kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä	81kpl 3787 hlö	52kpl 2264 hlö	24 kpl 1238 hlö	13 kpl	19 kpl
Harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.lk oppilaista	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	88,6 %	-	59,1 %	-
Kirjaston tapahtumien osallistumisaste, as/1000 as	400,43	348,09	412.75	205,80	274,26
Lainausten määrä, lainat	45 949	42 069	47 921	53 162	44 949

Lainaaajien määrä, aktiiviset lainaajat	1184	1147	1219	1413	1229
E- aineistot, lainausmäärät	4868	4715	4098	1550	1090
E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen	31	35	33	19	23

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma, mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestörakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä virkistuksen tarve. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus ja suvaitsevaisuus ovat keskeisiä arvojamme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon. Huomioimme suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä kulttuurisen vuoropuhelun osana tapahtumatuohtantoamme.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reittiaikataulun ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuortentapahtumia. Uutena painopisteenä kehitämme tehtäväämme yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun sekä demokratian edistäjä järjestämällä yleisötapahtumia sivukylät huomioiden. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta sekä kokemuksia, ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme nostamaan tapahtumien määriä ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Pohjoisen e-Kirjasto otettiin käyttöön vuonna 2022. Olemme valmistelleet koko Suomen yhteiseen e-kirjastoon siirtymistä vuosien 2023-2024 aikana, Kuntien e-kirjasto avautui vuoden 2025 alusta. Siirtymän avulla pystyimme tarjoamaan pääsyn entistäkin laajemman ja kattavamman e-aineistokokoelman piiriin.

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaava siirtyi elokuussa 2023 vastaamaan kansalaisopiston kurssitoiminnasta rehtorin alaisuudessa, jonka johdosta kirjaston henkilöstörakennetta, resurssien kohdentumista ja palvelusuunnitelmaa tarkasteltiin vuoden aikana. Kirjastonhoitajan rekrytointi ei toteutunut, jonka johdosta yhteistyö ja -kumppanuusverkoston toteuttaminen ja aktiivinen kansalaisuus ja demokratia –tapahtumien järjestäminen ei toteutunut. Jatkoimme Lukutaitoyhteistyö-hankkeen työstämistä ja laadimme kirjastopalveluille lukijuuskasvatussuunnitelman. Keskitimme onnistuneesti nuorisotyöntekijä-kirjastovirkailijan työpanosta suunnitelman jalkauttamiseen ja toteuttamiseen.

Osallistumme Matkalla-hankkeeseen, jonka avulla laajensimme kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöt kaikkia ikäryhmiä koskevaksi niin sivukylissä kuin kyläkeskuksessakin. Hankevuoden aikana otimme kuntaan 20 aikuisväestölle suunnattua kulttuurin ja taiteen työpajaa, jossa kokeilimme uusia palveluita. Etsimme uudenlaisia mahdollisuuksia ja suuntaviivoja kehittää ja uudistaa palveluitamme kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan työpanosta hyödyntäen.

Juhlimme Muonion kunnallishallinnon 150-vuotisjuhlaa näyttävästi läpi vuoden, suunnittelimme juhlavuoden ohjelman yhdessä työryhmän ja kuntalaisten kanssa. Kehitimme kulttuuripalveluiden tapahtumatuotantoa (esim. kyläjuhlat järjestettiin yhteistyössä Solekko Tehä ry:n kanssa), uusi kulttuuri- ja galleriatila osana juhlavuoden ohjelmaa ei toteutunut.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten ja kulttuurillisen vuorovaikutuksen edistäminen; Muonio 150-vuotisjuhlien toteuttaminen	Pop up -kulttuuri- ja galleriatoimitilan selvittely ja pilotointi Juhlaohjelman ja visuaalisen ilmeen toteuttaminen sekä kuntalaisten osallistaminen tähän Kesän tapahtumien vahvistaminen, tapahtuma- ja festivaalitoiminnan kehittäminen ja medianäkyvyys Kuntalaisten osallistaminen juhlavuoden suunnitteluun asiakasraadin avulla	Kulttuuri- ja galleriatilan pilotointi toteutunut, K/E Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Kesän tapahtumaviikko, toteutunut K/E Medianäkyvyys, toteutunut K/E Osallistamisen asiakasraati, toteutunut K/E Palautekysely, toteutettu K/E	Ei toteutunut. Kulttuuritapahtumia 81/vuosi, joista 31 juhlavuoden tapahtumaa. Toteutunut Toteutunut Toteutunut, 1/vuosi. Ei toteutunut.
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Aktiivinen kansalaisuus ja yhteistyöverkostot	Aktiivinen kansalaisuus, demokratia – tapahtumien toteuttaminen Yhteistyö- ja kumppanuusverkoston muodostaminen Asiakasraadin hyödyntäminen kirjastopalveluiden suunnittelussa	Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Yhteistyö- ja kumppanuusverkosto, toteutunut K/E Asiakasraadin tapaaminen, toteutunut K/E	Ei toteutunut. Ei toteutunut. Toteutunut, 1/vuosi.

Nuorisopalvelut

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänä on kohderyhmän yhteisöllisyyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäiseminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaaseen ja alati kehittyvään nuorisotyön tarjoamiseen onnistuneella ja kehitysmuotoisella hallinnolla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät ja nykyaikaiset tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulunuorisotyö ja vuoden 2024 lopussa aloitettu uusi työmuoto oppilaitosnuorisotyö varmistavat, että koulun ja oppilaitosten arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään ehkäisevät kiusaamista, syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä turvallisen koulu- ja opiskeluarjen toteutumiselle. Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii perusnuorisotyön sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tukena.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Ei uutta indikaattoritoa saatavilla.	26,7 %	-	23,4 %	-
Kunnassa toimii lapsiparlamentti, K/E	K	K	K	K	K
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät (NuoDo-dokumentointijärjestelmä)	699 toimintatuntia 3637 kävijää	623 toimintatuntia 3525 kävijää	143 kpl nuorisotila- iltoja 3650 kävijää	141 kpl nuorisotila- iltoja 3333 kävijää	105 kpl nuorisotila- iltoja 2602 kävijää
Kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana (NuoDo-dokumentointijärjestelmä)	4,23 1=huonoin, 5=paras	4,10 1=huonoin, 5=paras	-	-	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muonilainen nuoriso on onnellista ja osallistuvaa. Vahvistamme muonilaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten monipuolisia osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Toimimme työssämme eriarvoisuuden, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemiksi. Vahvistamme kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten sekä koko yhteisön hyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden

kanssa. Hyödynnämme toiminnassamme ennalta ehkäisevää työtettä sekä varhaista, avointa ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Seuraamme aktiivisesti nuorisopalveluiden valtakunnallisen kentän alati tapahtuvia muutoksia ja etenkin nuorisotyölle merkittävää hankemaa ja reagoimme niihin tarvittaessa. Suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden teemat ovat olleet koko palvelualueen yhteinen tavoite.

Tavoitteemme vuodelle 2024 oli, että koulunuorisotyö toimii tärkeänä osana yhtenäiskoulun kasvattajayhteisöä. Tämä tavoite toteutui ja saimme vakinaistettua koulunuorisotyön resurssin 1.8.2024 alkaen. Koulunuorisotyöntekijä toteutti vuoden aikana esim. 9.luokalle säännöllisiä ryhmäytyksiä (teemalliset sisävalitunnit) yhdessä koulukuraattorin kanssa. Peruskoulun päättäneiden nuorten tueksi saimme vuoden 2024 loppuksi lisättyä hankerahoituksen turvin myös 0,8hvt oppilaitosnuorisotyön resurssin yhteistyössä Ammattiopisto Lappian kanssa. Tulevina vuosina panostamme edelleen vahvasti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen vuoksi turvallisten aikuisten määrä kunnassa on tulevaisuudessakin oleellisen tärkeä kaikille ikäryhmille. Perusnuorisotyö eli kaikille avoin ja yhteisöllinen nuorisotyön työmuoto on koko nuorisotyön kulmakivi. Tämän, sekä muidenkin työmuotojen kehittämistä jatkamme tiedolla johtaen eli Nuodo-järjestelmän kautta hankitulla tilastotiedolla nuorisopalveluiden käyttäjä- ja tapahtumamääristä sekä annetuista arvosanoista ja sanallisista palautteista. Nuodon kautta nuorilta saadun palautteen avulla pystymme parantamaan toiminnan laatua nuorilähtöisesti.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen ja saavutettava nuorisotyö	Koulunuorisotyön kehittäminen osana nuorisopalveluita ja vakinaistamisen selvittely Ryhmäytyksien järjestäminen yhteistyössä koulun ja hyvinvointialueen henkilöstön kanssa	Koulunuorisotyön kehittämissuunnitelma, toteutunut K/E Ryhmäytyksien toteutuminen lkm/lukukausi	Toteutunut, koulunuorisotyön resurssi vakinaistettu 1.8.2024 alkaen. Toteutunut, lisäksi sosiogrammit tehty 5-8 –luokkalaisille
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; nuorisopalveluiden tiedolla johtaminen	Nuodo - dokumentointijärjestelmän kokonaisvaltainen käyttöönotto Nuorisokortti - lomakejärjestelmän käyttöönotto Kuntakohtaisten SOVARI-tulosten saaminen etsivässä nuorisotvössä	Nuodoon kirjattu kaikki nuorisopalveluiden toiminta ja raportti toimitettu sivistyslautakunnalle kvartaaleittain, toteutunut K/E Yli puolelta aktiivisesti nuorisopalveluiden toiminnassa mukana olevilta nuorilta kerätty nuorisokortti, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut

		Saatu kuntakohtaiset SOVARI-tulokset, toteutunut K/E	Toteutunut
--	--	--	------------

Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa. Kuntalaiset kaikissa ikäryhmissä ovat palvelujen kohderyhmänä. Hyvinvoinnin edistämistyö on koko kunnan yhteisenä tavoitteena ja sen koordinoimisvastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluissa. Onnellisen arjen ja hyvinvoinnin mahdollistaminen muoniolaisille vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse palveluita eri käyttäjäryhmille, mutta tehtäväkuvauksen tavoitteeseen pääseminen vaatii monialaista yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen, kunnan eri yksiköiden sekä paikallisten yhdistysten kanssa tapahtumien ja toimintojen järjestämiseksi sekä tavoitteellisen kehittämistyön toteutumiseksi.

Alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla. Lisäksi urheilusaavutuksista palkitaan kunnassa hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Liikuntapaikkojen kunnosta huolehditaan yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa ja kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään näitä liikkumisen mahdollisuuksia myös omatoimisesti.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kaiken liikunta- ja hyvinvointityön laaja-alaisena tavoitteena ovat onnelliset ja hyvinvoivat kuntalaiset. Vähän liikkuvien aktivoiminen kunnan palvelutarjonnalla on olennaista. Hyvinvointia edistävän liikunnan harrastamista tavoitellaan kaikissa ikäryhmissä, mutta liikuntapalveluiden organisoiman toiminnan tärkeimmiksi kohderyhmiksi muodostuvat työikäiset sekä ikääntyneet. Tarkoituksena on täydentää kolmannen sektorin toimintaa liikunnan kentällä. Palveluista halutaan saavutettavia ja kuntalaisten näköisiä. Tähän tavoitteeseen päästään vain kuulemalla sekä osallistamalla eri kohderyhmiä mukaan palveluiden suunnitteluun.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunta tekee ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toimintaa ohjaavat lakisääteiset suunnitelmat, joiden laatimisessa hyödynnetään poikkihallinnollista yhteistyötä kunnan sisällä, hyvinvointialueen osaamista sekä osallistetaan paikallisia yhdistyksiä.

Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kampanjat ja tapahtumat ovat tärkeä keino näkyä kunnassa sekä aktivoida muoniolaisia. Liikuntapalvelut osallistuvat asiantuntemuksellaan yhteistyössä muiden kunnan toimintayksiköiden, paikallisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumien, kerhojen, leiri- ja retkitoiminnan järjestämiseen. Muonioon pyritään saamaan vetovoimaisia tapahtumia kuntalaisten aktivoimiseksi. Yhdessä kunnan elinvoimaosaston kanssa kehitetään toimivia liikunta- ja ulkoilupaikkoja aktiivisuuden lisäämiseksi. Hyvinvointierojen kaventamiseksi on tärkeää kohdentaa voimavaroja, jotta hyvinvointia pystytään kunnassa kokonaisvaltaisesti lisäämään.

Hankkeet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden jatkuvaa kehittämistyötä kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi. Elintapaneuvonnan hanketta viedään eteenpäin yhteistyössä muiden Tunturi-Lapin kuntien kanssa vaikuttavan palvelupolun rakentamiseksi. Tämä kehittämistyö on merkittävä askel kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimien kohdentamiseksi terveyden näkökulmasta tukea eniten tarvitseville. Kehittämistyön jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus- ja hanketilannetta seurataan aktiivisesti. Tavoitteena on saada lisäresursseja perheliikunnan kehittämiseen Aluehallintoviraston myöntämänä Liikunnallisen elämäntavan paikallisena kehittämisavustuksena käyttämällä liikunnanohjaajan työpanosta kunnan omarahoitusosuutena.

Palvelulupauksen toteutumisesta liikunta- ja hyvinvointivastaavan sekä liikunnanohjaajan työnkuvia tarkastellaan.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä	57	-	67	-	55
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVEI-mittaus), % 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	46,4%	33,3%	60,9%	31,2 %	63,2 %
Hyte-kerroin, 0–100	66	70	74	77	73
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	104,2	160,8	155,9	186,8
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen (K/E)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	-	Kyllä

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Hyvinvointialueiden muodostamisen ja kunnan sisäisen organisaatiouudistuksen, jossa liikuntapalveluihin liitettiin hyvinvointipalvelut, myötä tehtäväalueen tehtävänkuvia tarkastettiin ja liikunnanohjaajan toimi päätettiin vakinaistaa. Muutoksilla mahdollistettiin yhtäältä tiedolla johtaminen kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työssä sekä liikuntapalveluiden suunnittelussa. Toisaalta turvattiin suunnitelmallinen ja laadukas liikunnanohjaus sekä elintapaohjauksen jatkuminen aikuisväestölle Elintapaohjauksen palvelupolku Tunturi-lappiin hankkeen päätyttyä joulukuussa 2024.

Lasten, nuorten ja perheiden liikunnan edistämiseen saatiin ja haettiin edelleen lisäresursseja hankkeista. Vuonna 2024 toteutettiin perheliikuntahanke Yhdessä liikkuen. Toiminnan jatkamiseksi ja edelleen kehittämiseksi rahoitusta haettiin myös vuodelle 2025. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä haetun ja myönnetyn Liikkuva koulu - hankkeen turvin peruskoululle palkattiin koulu personal trainer mahdollistamaan lasten ja nuorten liikkumista monin eri keinoin. Toiminta alkoi 5% työpanoksella vuonna 2024, jatkuen täysiaikaisena vuoden 2025 alusta alkaen.

Toimintaa toteutettiin laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, kuten paikallisten ja kansallisten yhdistysten, kunnan eri toimialojen, Lapin hyvinvointialueen ja Lappian kanssa. Paikallisten yhdistysten toimintaa tuettiin mm. jakamalla avustuksia, järjestämällä yhdistysfoorumeita ja tukemalla yhdistysten viestintää. Kunnan internetsivujen tapahtumakalenterin rinnalle luotiin

tapahtumien vuosikello mahdollistamaan suunnitelmallisuutta ja välttämään päällekkäisyyttä tapahtumatuotannossa.

Suvaitsevaisuuden, yhdenvertaisuuden ja avoimuuden teemat läpileikkasivat toimintaamme. Toimintaa järjestettiin sekä eri kohderyhmät huomioiden että kaikille avoimena toimintana ja tapahtumina. Viestimme selkeästi useissa eri kanavissa mahdollisimman laajan saavutettavuuden takaamiseksi. Lisäksi lisäsimme palvelutarjontaan soveltavaa liikuntaa, keräsimme palautetta liikkumiskyselyn avulla ja toteutimme kuntalaisille osallistavan budjetoinnin (koirapuisto).

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen; Laadukas liikunnanohjaus ja elintapaneuvonta	Liikunnanohjauksien resurssien riittävyyden varmistaminen Tapahtumat, liikuntaryhmät, yhteiset toimintamallit eri kohderyhmille	Resurssien ja tehtäväkuvien tarkistaminen, toteutunut K/E	Toteutunut
		Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk	Toteutunut keskimäärin 45/kk.
	Rakennetaan elintapaneuvonnan palvelupolku ja yhteistyörakenteet sekä kehitetään tätä pilottikoikeilun perusteella	Eri kohderyhmät on huomioitu toiminnassa, toteutunut K/E	Toteutunut
		Elintapaneuvonnan palvelupolku on rakennettu, toteutunut K/E	Toteutunut
	Toteutetaan lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi ja kartoitetaan ehkäisevän päihdetyön tilaa.	Elintapaneuvonnan asiakkaista vähintään 50 % suosittelisi palvelua edelleen, toteutunut K/E	Toteutunut
		Suunnitelma toimenpiteistä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tueksi tehty, toteutunut K/E Kartoitus ehkäisevästä päihdetyöstä tehty, toteutunut K/E	Ei toteutunut Ei toteutunut
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa;	Hyvinvoinnin edistämisen palvelupolut määritelty ja kuvattu yhteistyössä	Yhteinen tapahtumien vuosikello nettisivuilla, toteutunut K/E	Toteutunut

Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa	Laphan ja 3. sektorin kanssa Järjestöyhteistyö -Yhdessä järjestetään tapahtumia, kerhoja ja harrastuksia	Tapahtumien lkm/vuosi	Toteutunut, 8/vuosi.
Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	Hytetu-työryhmän toiminnan kehittäminen Kehittämistiimimallin rakentaminen Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto tiedolla johtamisen välineenä	Tehtävät määritelty, toteutunut K/E Malli laadittu, toteutunut K/E Toteuttavien suunnitelmien toimeenpano, lkm/vuosi	Toteutunut Ei toteutunut Toteutunut, 1/vuosi